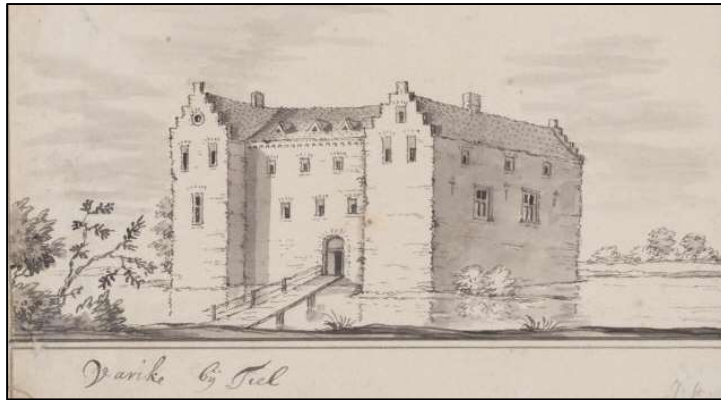

26. Varik Kasteel Vauderich

Het huis te Varick genoemd in een oorkonde uit 968-971, wordt gezien als de oorspronkelijke woonstede Varik. In de 13^e eeuw wordt kasteel Varik als volgt omschreven:

Huys ende slot tot Vauderich, met hofstat ende bongert binnen sijnen cingel daertoe behorende ende wind ende windmeul to Vauderich.

Rond 1750 raakte het slot Molenhuys (huis Varik) in verval. Een van de rechten van de kasteelheer in de 13^e eeuw is het recht van de wind geweest. Dit betekent het alleenrecht om een molen te laten draaien. Wie het huis heeft gebouwd is niet bekend. Huys Varik heeft bestaan aan de Waalbanddijk direct bij de molen.

Het geslacht van Varick heeft de heerlijkheid lange tijd in het bezit gehad. In 1276 wordt Alardus, Judex de Valdericke vermeld. Ridder Steeske van Vauderick is in 1343 heer van Varik. En in 1357 wordt Goossen "zich noemende heer van 't Laag gericht van Varick" vermeld in een overeenkomst met het kapittel over het onderhoud van de kerk. In het Chronicon Tielense, in 1366 en 1372 komt deze Goossen of Goeswinus ook voor. Hendrick van Varik is heer in 1394. Zijn dochter bracht de heerlijkheid aan haar echtgenoot, heer Walraven van Haaften. Aleyda van Varick bracht Huis Varick aan haar man, heer Gerbrand van Beest. Het huis van Varick was onderscheiden van de heerlijkheid. Later werd in 1403 hun kleinzoon ermee beleend. Later is de heerlijkheid ook in handen geweest van de geslachten Aeswijn, Van Dorth, Van Stepraedt en Van den Steenhuys.

De heerlijkheid kwam in 1590 door huwelijk van de familie Van Dorth aan de familie Van Stepraedt. In 1670 kocht Frans van Dorth de heerlijkheid van de familie Van Stepraedt terug. Deze laatste woonde op het huis de Hondswinkel. Later speelde Frans van Dorth een rol bij de oprichting van de statie Varik.

Het huis staat op een tiendkaart uit 1714 ingetekend en op een kaart van de Thielerswaard uit 1750 aangegeven als vervallen huys. Waarschijnlijk is het in de periode tussen 1714 en 1750 verlaten. Maar dat weten we niet zeker. En ergens rond 1800 afgebroken.

Na de reformatie was er waarschijnlijk in heel de Thielerswaard geen priester meer te vinden voor het belijden van het katholieke geloof. Mensen uit de Thielerswaard die het katholieke geloof wilde belijden moesten uitwijken naar Tiel, Alem of de Bommelerwaard. Echter in 1688 weet

de heer van Varik, Fans van Dorth, toestemming te verkrijgen voor de oprichting van de statie Varik. Dhr. Daniel Meynaerts werd toen de eerste priester na de reformatie.

Naast huys te Varick hebben er nog 3 huizen in Varik gestaan maar daar weten we niet veel van. Huis Boschstein is nog te zien op een 19^e eeuwse kadastrale kaart ter hoogte van de Keizerstraat met de Kerkstraat. Huis Hondswinkel heeft waarschijnlijk gestaan op de grond waar de panden Walgtsestraat 2 en Weiweg staan. De restanten van de gracht zijn nog achter deze woningen aanwezig. Het huis Wyenrade heeft volgens een kaart uit 1750 van de Tielerwaard (als ruïne) op de hoek van de Grotestraat en de Keizerstraat gestaan.

Bronnen:

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Varik>

<https://regionaalarchiefrivierenland.nl/korte-geschiedenis-van-het-dorp-varik>

Historische Kring West-Betuwe